

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

1967
25 ianuarie

Am terminat volumul II din *Moromeții*, în planurile mele volumul IV dintr-o tetralogie* pe care aș fi dorit s-o intitulez *Comedia țărănească*. O primă schiță a acestui volum am scris-o în 1953, aproximativ 100 de pagini abandonate după șase luni de chinuri – nu știam cum să scriu. *Moromeții I* nu apăruse, se afla uitat printre hârtiile mele sub forma unor scene nelegate prea bine între ele, dar unde se ghicea totuși un erou. Volumul II l-am scris tot cu două versiuni, din pricina cumplitului trac care mă paraliza la ideea de a continua un personaj intrat deja în familia literară a personajelor noastre de la Dinu Păturică la Ion. Ce mai puteam spune? Am vrut să descriu aventura unui tânăr împins de împrejurările postbelice în vâltoarea politică, până la eliminarea lui cu umbra înfrângerii, motivându-i apoi destinul, înfrângere care era și a tatălui lui, țăran tradițional scos cu violență dintr-un univers și niște valori patriarhale împreună cu o întreagă categorie. A ieșit un roman de 360 de pagini, scris din august 1965 până la 1 februarie 1966. L-am lăsat să se răcească și am scris după aceea *Martin Bormann**, sub efectul voiajului făcut cu Eta în mai – iunie în Franța, apoi în Italia și Austria în octombrie și noiembrie 1965. În octombrie 1966, am recitat romanul după o pauză de 7–8 luni și nu mi-a plăcut [...].

Ca roman era lipsit de un fior tragic – eroul apare doar ca un înfrânt inadapabil – lucru care m-a scos din sărite, fiindcă există în literatura noastră o galerie întreagă de astfel de eroi, pe care eu i-am detestat: Niculăiță Minciună, Radu Comșa din *Întunecare* de Cezar Petrescu etc., iar ca roman obiectiv era prea angajat de partea eroului, lipsindu-i firul pe care îl da cu ochi liniștit, descriind pasiunile umane și existența.

Spre uimirea mea, însă, am descoperit totuși că eroul [...] era, de fapt, Niculae Moromete din volumul I și tatăl lui, mai bătrân, bineînțeles, și atunci tracol mi-a dispărut: aveam, prin urmare, puternic schițată, a doua viață a satului dunărean după război, cu eroii ei cu tot, firește, impunându-mi-se ca o realitate ideea că Moromete nu mai avea puterea să ocupe și de astă dată scena. [...] M-am apucat de scris prin noiembrie și acum versiunea *Moromeții II* este în liniile fundamentale terminată (550 de pagini). Am doar sentimentul unei relative dilatări față de volumul I, în favoarea însă a unei mai profunde analize.

Marin Preda, *Jurnal intim*

*tetralogie – serie de patru opere literare unite printr-o idee comună

**Martin Bormann*, dramă în trei acte, a apărut în 1968.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *m-a scos din sărite*. **6 puncte**
2. Menționează țările pe care autorul le-a vizitat în compania Etei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează ce intenționează autorul să surprindă în volumul al doilea al romanului *Moromeții*, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din primul paragraf. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tracol scriitorului a dispărut în timp ce scria volumul al doilea al romanului *Moromeții*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Marin Preda, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă realizarea unei creații valoroase implică sau nu un efort de durată, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal intim* de Marin Preda, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Amurg de zmeură pe munte, vara.
În poala serii înroșite
Toții rugii cerului și-au scuturat povara:
Mormanele răscoapte zac strivite.

Stă-n zare ciucur pârgă* sângerie.
Adulmecând din umbra lor adâncă,
Ies urșii nopții plini de lăcomie
Și zmeura amurgului mănâncă.

V. Voiculescu, *Amurg*

*pârgă – fază de început a coacerii unor fructe, legume sau cereale

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.